

Nové značení intermodálních ložných jednotek v Evropě

Intermodalita a standardizace

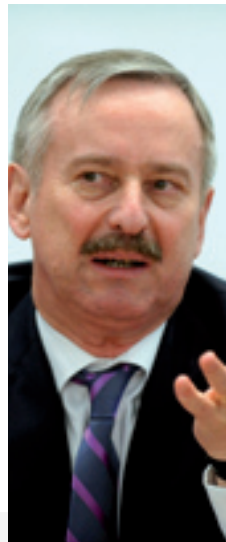
Zavedení kontejnerů a jejich globální standardizace dle ISO¹ norem umožnila velký skok směrem k racionalizaci námořních přeprav, čímž došlo ke značnému nárůstu světového obchodu a vytvořil se tak předpoklad pro globalizaci světové ekonomiky.

V pozemní dopravě umožňuje intermodalita propojovat výhody dvou nebo více oborů dopravy, např. hromadnost, bezpečnost a ekologické aspekty železniční nebo říční dopravy s flexibilní silnicí.

Nová norma EN 13044 týkající se značení intermodálních jednotek zjednodušuje přístup ke kombinované dopravě a přináší výhody racionalizace všem zúčastněným.

Aniž by si toho veřejnost povšimla, v železniční nákladní dopravě začala nová éra. Zatímco konvenční přeprava vozových zásilek stagnuje, kombinovaná doprava (KD) silnice-železnice zaznamenala významný růst. Přímé vlaky spojují velkoměsta při nákladovosti a rychlostech srovnatelných s přepravou po silnici.

Podíl KD na přepravním výkonu (tkm) evropských železnic dnes dosahuje 25-40%. Každý pracovní den je přepravováno přes 1200 nákladních vlaků s průměrnou kapacitou 25 silničních celovozových zásilek na vzdálenost 500 km v rámci národních přeprav a 950 km u mezinárodních přeprav. Emise CO₂ se tím snižují oproti silniční dopravě o 75 %.

SIIM KALLAS
Viceprezident evropské komise a komisař pro dopravu

Iniciativy EN 13044 a ILU kód jsou vynikajícím příkladem v rámci oboru, který se dobrovolně sám reguluje. Jedná se o řešení, které Evropská komise podporuje především proto, že zahrnuje důležité aspekty relevantní pro bezpečnost a které zároveň působí na zvýšení efektivity, aniž by zákonodárci museli zasahovat.

Zatímco ISO kontejnery jsou přepravovány v rámci silniční, říční a železniční dopravy především v návaznosti na námořní přepravu, v kontinentálních přepravách jsou využívány výměnné nástavby a návěsy kodifikované dle norem CEN². Jsou lépe přizpůsobené povoleným rozměrům pro silniční vozidla a také se snáze a flexibilněji nakládají. Společné technické prvky zajišťují, že mnohá silniční vozidla, železniční vozy a překládací mechanismy jsou v rámci Evropy vhodné pro všechny intermodální jednotky.

Do budoucna bude existovat možnost kompatibilní identifikace vlastníků evropských ložných jednotek a ISO kontejnerů.

¹ ISO: Mezinárodní organizace pro standardizaci

² CEN: Comité Européen de Normalisation - Evropský výbor pro normalizaci

Průjezdny profil vyžaduje profilové kódy

Zásilky kombinované dopravy zpravidla překračují povolenou ložnou míru na železnici a mohou tak být pravidelně přepravovány jen po tratích, jejichž profil byl speciálně změřen. Profilový kód udává maximální kombinaci šířky a výšky vztaženou ke standardnímu železničnímu vozu KD, se kterou může být trať bezpečně projeta.

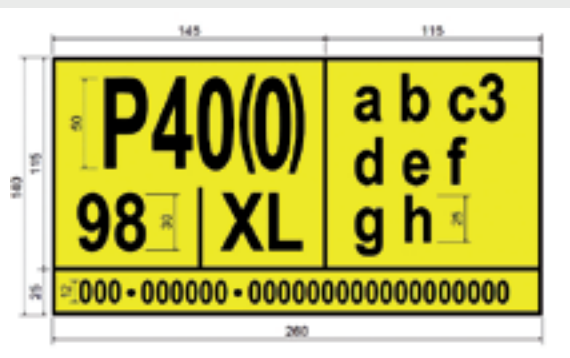
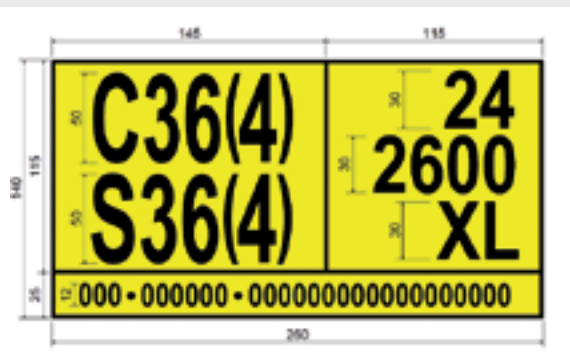
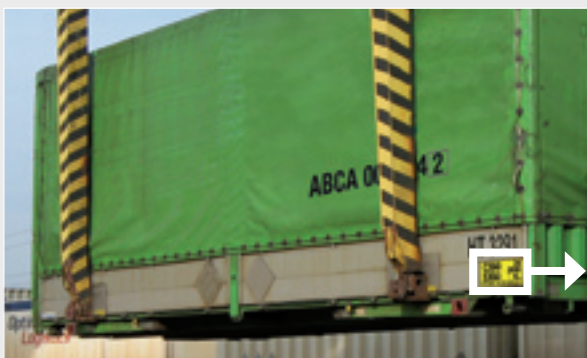
Jednotky kombinované dopravy (výměnné nástavby, kontejnery dle jiných norem než ISO³ a návěsy) musí být kodifikovány. Aby mohla být jednotka přepravována na konkrétní relaci, nesmí její profilový kód překročit kód trati. Výjimku představují některé speciální vozy s mimořádně sníženou ložnou plochou a korekčním číslem, které v závislosti na konkrétní zemi dovolují přepravovat také jednotky o několik cm vyšší.

V průběhu let byl profil na mnohých hlavních trasách (omezený především železničními tunely) dále rozšiřován s cílem umožnit železniční přepravu pokud možno všech jednotek, které jsou přepravovány po silnici.

Připouštění a kodifikace

Intermodální jednotky musí být připuštěny k provozu po železnici a vybaveny profilovým kódem. Tato kodifikace výměnných nástaveb a návěsů bude v budoucnu prováděna přímo výrobcem. Ten předloží příslušným institucím (železničním dopravcům, operátorům KD nebo certifikačním institucím) konstrukční výkresy a výpočty a pomocí zátěžových testů bude zjišťováno, jestli prototyp splňuje příslušné CEN normy nebo pravidla UIC. Ložné jednotky obdrží kodifikační štítek, který osvědčuje přípustnost pro železniční přepravy a uvádí všechny pro provoz důležité údaje: u výměnných nástaveb profilový kód, kód délky a šířky a třídu pevnosti, u návěsů uvádí důležité informace pro rychlé a bezpečné ložení (výšku točnice, kód compatibility pro kapsové vozy).

Výrobce ručí vůči kupujícímu a třetím osobám, že všechny dodané exempláře odpovídají prototypu.

► Nové kodifikační štítky dle EN 13044 pro výměnné nástavby a návěsy (dle výběru horizontální nebo vertikální).

³ Kontejnery normované dle ISO nepotřebují kodifikaci, protože byly zhotoveny dle mezinárodně platných ISO norem, jejich rozměry jsou definovány a rozdílné délky 20, 30, 40 stop jsou při stejné šířce a výšce snadno odlišitelné.

Identifikace ložných jednotek dle vlastníka

Pro námořní kontejnery existuje celosvětová norma ISO 6346, která popisuje tzv. BIC kód a je vydávána organizací „Bureau International de Containers.“ Doposud bylo vydáno zhruba 2000 kódů, kterými jejich vlastníci (rejdaři, dopravci nebo leasingové společnosti) označily celosvětově již přes 20 milionů kontejnerů.

Jednotné kódy vlastníků

Do budoucna bude existovat jen jeden jednotný způsob kódování ložných jednotek dle vlastníka: BIC kód celosvětově pro námořní kontejnery a kompatibilní nový ILU kód pro evropské ložné jednotky. BIC a UIRR poskytnou klíč pro určení vlastníka. Značení na každé ložné jednotce pak bude vypadat následovně:

Klíč k určení vlastníka - registrační číslo - kontrolní číslice
ABCA 001234 2

Klíč k určení vlastníka:	Alokace od UIRR nebo BIC Čtvrtá pozice - typ jednotky ⁵
Registrační číslo:	Volná alokace vlastníkem
Kontrolní číslice:	Daná kalkulační procedura

Kapacita BIC kódu s „U“ na čtvrté pozici pro kontejnery/zásobníky umožňuje vydání cca 17000 kódů. Ta by byla překročena, pokud by v budoucnosti všichni evropští dopravci, kteří vlastní ložné jednotky, chtěli takový kód získat.

Z výše uvedeného důvodu bude pro ložné jednotky provozované především v rámci Evropy zaveden spolu s evropskou normou EN13044 technicky kompatibilní ILU⁴ kód, který bude vydáván Mezinárodním sdružením společností pro kombinovanou dopravu silnice-železnice UIRR.

V USA propůjčuje organizace NMFTA (National Motor Freight Traffic Association) dopravním společnostem kód SCAC (Standard Carrier Alpha Code). Ložné jednotky označené tímto kódem, přičemž se jedná především o návěsy, zůstávají na americkém kontinentu, čímž je umožněno přidělovat evropským ložným jednotkám ILU kód dle stejného vzoru.

NMFTA se zavázala neudělovat vlastnické kódy končící na čtvrté pozici písmeny U, J a Z, neboť tyto jsou celosvětově rezervovány pro BIC kódy.

BIC nebo ILU kód?

Společnosti, které vlastní evropské ložné jednotky nebudou nadále zatěžovány náklady na kodifikaci a kodifikační štítky pro každou jednotku. Místo toho budou potřebovat jen BIC nebo ILU kód, který bude vlastnickým klíčem k identifikaci všech jejich ložných jednotek.

Společnosti činné v námořních přepravách, které vlastní ISO kontejnery, budou již mít svůj BIC kód a mohou tak dle ISO 6346 označovat všechny přepravní kontejnery, ke kterým patří také výměnné nástavby.

Kompatibilní ILU kód bude zajištěn pro všechny společnosti, které provozují v rámci evropských intermodálních přeprav po silnici, na železnici a v říční dopravě své výměnné nástavby a návěsy.

Společnosti, které již mají svůj BIC kód budou potřebovat dodatečný ILU kód jen v případě, že disponují také návěsy. Na přání mohou obdržet ILU kód končící písmenem K, jehož první 3 písmena odpovídají jejich BIC kódu.

⁴ ILU z angl. Intermodal Loading Unit

⁵ Podle ISO 6346 musí být na čtvrtém místě u kontejnerů písmeno "U", "J" pro zařízení, která lze připojit ke kontejneru a "Z" pro návěsy a šasi. Podle normy EN 13044 pro ILU kódy, jejichž použití je omezeno jen na Evropu, je na čtvrtém místě "A", "B", "D", "E" nebo "K".

Realizace a přechodná opatření

Zamýšlené efekty racionalizace se projeví plně jen tehdy, pokud po určitém přechodném období bude užíváno jen nové značení.

Železnice sdružené v UIC a operátoři UIRR proto schválili následující plán realizace:

1. Od července 2011 začne UIRR s udělováním ILU kódů, provozní značení bude již pomocí nových kódových štítků.
2. Po tříletém přechodném období od července 2014 budou akceptovány již jen jednotky s BIC nebo ILU kódy.
3. Po osmiletém přechodném období od července 2019 musí být všechny ložné jednotky vybaveny novými kódovými štítky.

Správa vlastnických kódů společností z mnoha zemí není jednoduchá, protože společnosti se stěhují, ukončují svou činnost, apod. a databanka kódů musí být i přesto aktuální.

UIRR financovaná převážně z příspěvků členů uděluje ILU kódy za nejnižší možnou cenu, aby usnadnila dopravnímu odvětví přechod na nové značení. Poplatek za udělení kódu činí 250 EUR, obnovovací poplatek splatný každé 2 roky činí 100 EUR.

Výhody pro všechny

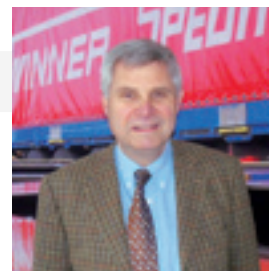
- + ILU kódy umožní zjednodušení softwaru a provozního odbavení pro všechny zúčastněné v dopravním řetězci. Kódy zajistí během jejich elektronického zpracování snížení chybovosti o 95 % při zadávání vzhledem k možnosti ověření dle kontrolní číslice. Náklady na vyjasnění chyb během zadávání a přenosu se významně sníží.
- + Norma EN 13044 oddělí kodifikaci vlastníka od značení důležitého pro provoz na železnici, které bude prováděno přímo výrobcem. Žlutý kodifikační štítek obsahuje vlastnosti ložné jednotky, jakými jsou rozměry a pevnost, které zůstávají zachovány i při změně vlastníka. Při prodeji tedy není nutná opětovná kodifikace.
- + Do budoucna budou všechny výměnné nástavby a manipulovatelné návěsy přímo využitelné v železniční dopravě a to i přesto, když budou koupeny čistě pro využití na silnici. Logistické společnosti či silniční dopravci pouze vybaví jednotky svým vlastnickým klíčem tak, jak je dnes již běžné u kontejnerů. Klíč bude složen ze čtyř písmen následovaných šesti číslicemi vybranými dle vlastních firemních kritérií a na závěr kontrolní číslicí.
- + Všichni účastníci dopravního řetězce stejně jako třetí strany, např. celní úřady, hasiči, apod., mohou kdykoliv dohledat vlastníka ložné jednotky, protože vlastnické kódy budou zveřejněny⁶. Tento aspekt je významný pro kontroly na hranicích EU stejně jako v jejich rámci s ohledem na zvyšující se nároky na bezpečnost a omezení potenciálních rizik. Za účelem rychlejšího odbavení v přístavech začínají celní úřady ověřovat identitu kontejnerů přímo u BIC. Toto se může do budoucna rozšířit i na terminály KD. Výměnné nástavby a návěsy vybavené ILU kódy by mohly být odbačovány prioritně.
- + Velkým písmem provedený BIC a ILU kód je čitelný pro OCR systémy.⁷ Systémy, které jsou dnes používány v přístavech a některých kontinentálních terminálech tak mohou být rozšířeny do dalších terminálů a přispět k jejich racionalizaci.

⁶ <http://www.bic-code.org> a od 1.7.2011 <http://www.ilu-code.eu>

⁷ OCR: Optical Character Recognition, optické rozpoznání znaků

GREGOR ATHENS - Winner Spedition

Konečně dobrá zpráva. Zatímco se všechno zdražuje, zaplatíme místo kodifikačního poplatku za každou ložnou jednotku výrazně nižší poplatek za vlastnický kód, kterým můžeme označit všechny naše jednotky. Samostatné číslování nám umožní zahrnout přímo do kódu vlastní dodatečné interní značení.

ALEX BRUSKIN - Van Hool (výrobce)

Do budoucna budeme nabízet formou služby pro zákazníky všechny naše jednotky již kodifikované. Tím budou vhodné pro všechny módy dopravy a nezáleží na tom, zda je zákazník pouze silniční dopravce, nebo zda chce také na železnici.

GIUSEPPE MACCHIA - Terminali Italia

Zavedení ILU kódu s kontrolní číslicí umožní našim dvaceti terminálům KD snížit počet chyb při zadávání a ušetřit tak čas, který můžeme věnovat zlepšování servisu pro zákazníky.

HANS-JÖRG BERTSCHI - Bertschi Spedition

Když kupujeme ISO kontejnery, pouze připevníme náš vlastnický kód na všechny 4 strany a můžeme je celosvětově používat. Bylo na čase zavést tento osvědčený postup také pro evropské ložné jednotky.

OLIVER SELLNICK - UIC Frachtdirektor⁸

Harmonizované normy ISO 6346 a EN 13044 využívají potenciál pro informační výměnu k identifikaci ložných jednotek v rámci evropského nařízení pro telematiku v přepravě zboží (TAF TSI), přičemž tato bude rozšířena na intermodální dopravu. Prostřednictvím mezinárodních organizací UIRR a BIC budou zpravovány vlastnické kódy v zájmu dopravního sektoru.

COR HOENDERS - Rail Service Center Rotterdam

Nyní je konečně na dohled konec zmatků. Doposud byly kontejnery hlášeny pod BIC čísly, výměnné nástavby pod kodifikačními čísly nebo nápisy na plachtě, návěsy pod registračními značkami nebo flotilovými čísly vlastníka. Tato situace zvyšovala chybovost a znemožňovala elektronickou datovou výměnu.

⁸ UIC Union Internationale des Chemins de Fer - Mezinárodní železniční unie, Paříž

Wolfgang Müller - DUSS (Německo)

Jako jeden z největších provozovatelů terminálů KD již nyní fotografujeme při check-in na větších terminálech každou ložnou jednotku. Nyní si pořídíme OCR čtecí zařízení a budeme moci identifikovat ložné jednotky automaticky.

JÉROME MINFRAY - Groupe Charles André

Jako mezinárodní odborná spediční společnost se zaměřením na kapaliny máme již nyní svůj BIC kód, který využíváme pro ISO kontejnery a kontejnery s většími evropskými rozměry. Pokud výrobci dodají ložné jednotky již kodifikované, ušetříme poplatky za kodifikaci.

JOSEF MIČKA - Mička Transport & Logistics

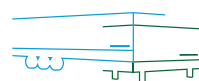
Zakoupené výměnné nástavby jsme doposud nechávali jednotlivě kodifikovat u Deutsche Bahn. Ušetří nám mnoho práce, pokud budou ložné jednotky dodávány přímo k univerzálnímu použití.

MARTIN BURKHARDT - Generální ředitel UIRR

Od 1.7.2011 začne UIRR s udělováním kódů. Pomocí speciální webové stránky (www.ilu-code.eu) chceme nabídnout jednoduchý a rychlý servis. Společnosti, které jsou vlastníky ložných jednotek, zde mohou požádat o kód dle vlastního výběru, pokud již není obsazen. Registrační a obnovovací poplatky mohou být zaplacený prostřednictvím kreditní karty. Na vícejazyčné webové stránce jsou zveřejněny kontaktní údaje ke všem již přiděleným kódům.

Správce ILU kódů

MEZINÁRODNÍ SDRUŽENÍ SPOLEČNOSTÍ PRO KOMBINOVANOU
DOPRAVU ŽELEZNICE - SILNICE
UIRR scrl - 31 rue Montoyer bte 11 - B-1000 Brusel
T +32 2 548 78 90 ■ F +32 2 512 63 93 ■ ilu-code@uirr.com

ILU-Code

identifikace intermodálních ložných jednotek v Evropě

► **Od 1. července 2011**
můžete rezervovat své ILU
kódy na www.ilu-code.eu